

پارگی کیسه آب و آبریزش

وقتی دوران بارداری خانومی در شرایط کاملا مناسب، به انتهای خود برسد، کیسه حاوی مایع آمنیوتیک خود به خود تجزیه شده و پاره می‌شود که این حالت وارد شدن زن حامله به مرحله زایمان و تولد نوزاد را نشان خواهد داد. بروز این حالت در زنان باردار باعث می‌شود که فرد احساس لرزش آرامی نموده و با نشت آهسته مایع از مهبل خود روبرو شود. به عنوان یک زن حامله یادتان باشد که بروز این حالت قبل از تمام شدن مدت بارداری، پارگی زودرس غشاء نامیده می‌شود و ممکن است به دلایل زیر رخ دهد:

- ✚ عفونت واژن یا رحم زنان باردار
- ✚ کشیده شدن کیسه حاوی مایع آمنیوتیک (که ممکن است به علت وجود بیش از حد مایع یا حمل چند نوزاد همزمان باشد)
- ✚ انجام جراحی یا بیوپسی دهانه رحم زنان
- ✚ داشتن سابقه مواجه شدن زن باردار با مشکل پارگی زودرس کیسه آب در دوران حاملگی

زنان بارداری که بیشتر با مشکل پارگی زودرس و نارس کیسه آب روبرو هستند، شامل گروه خاصی می‌باشند، که عبارتند از:

- ✚ زنان حامله که متعلق به قشر ضعیف جامعه بوده و وضعیت اجتماعی و اقتصادی پایینی دارند.
- ✚ زنانی که در دوران قبل و بعد از بارداری سیگار می‌کشند.
- ✚ مادرانی که سابقه ابتلا به عفونت‌های از راه جنسی را دارند.
- ✚ زنان که در زایمان‌های قبلی خود نیز با پاره شدن زود هنگام کیسه آب مواجه بودند.
- ✚ مادرانی که در دوران بارداری خود مشکل [خونریزی واژینال](#) یا رحم را تجربه کرده‌اند.

اگر پاره شدن کیسه آب بین هفته‌های ۳۴ تا ۳۷ از دوران بارداری اتفاق افتاد و نشت آب در مدت طولانی قطع نشد، باید به دکتر متخصص زنان و زایمان مراجعه نموده و برای تولد نوزاد اقدام شود. با این حال، اگر کیسه آب زن حامله قبل از هفته ۳۴ از دوران بارداری پاره شد و نشت آب نیز در مدت کوتاهی از بین رفت، پزشک معالج با استراحت دادن به بیمار خود، تلاش خواهد نمود تا انجام عمل زایمان را به تعویق بیندازد. البته فراموش نکنید که در چنین شرایطی برای جلوگیری از ابتلا ریه‌های نوزاد درون رحم به انواع عفونت‌ها و کورتیکواستروئیدها، معمولا پزشک بلافاصله مصرف به آنتی

بیوتیک‌ها را برای مادر باردار تجویز می‌کند تا روند زایمان پس از کامل شدن ریه‌های کودک و رشد او صورت گیرد.

تشخیص علائم سوراخ یا پاره شدن کیسه آب توسط جنین؟

- ✚ اگر به عنوان یک زن حامله با نشت مایع از دهانه رحم خود مواجه شدید، ابتدا مثانه را کاملا خالی کنید، زیرا جمع شدن ادرار زیاد در داخل مثانه زن حامله سبب نشت آن خواهد شد. فراموش نکنید که اگر هم زمان با خروج مایع دچار درد شکم و کمر شدید و رنگ مایع زرد بود، این مایع ادرار شماست؛ ولی اگر مایع نشتی بی‌رنگ و بدون بو باشد، مایع آمنیوتیک می‌باشد.
- ✚ در چنین شرایطی برای کنترل جریان نشت مایع از درون رحم، می‌توانید با فشار دادن عضلات کف لگن (مثل [ورزش کگل](#)) مایع را در درون کیسه آب خود نگه دارید. اگر با این کار جریان نشت مایع متوقف شد، مایع خروجی ادرار است، ولی اگر همچنان نشت ادامه پیدا کرد، به این معنی است که کیسه آب شما پاره شده است. البته در چنین مواقعی، گذر زمان، رنگ و بوی ماده نشت‌کننده وضعیت مادر حامله را مشخص خواهد نمود.
- ✚ اگر با استراحت کامل مادر باردار نشت آب همراه با **لکه بینی** یا مشاهده رگه‌های خونی ادامه داشت، باید بدانید که کیسه آب شما دچار مشکل شده است.
- ✚ نکته مهم دیگر پس از قطع شدن نشتی آب، تب کردن زنان حامله می‌باشد که دمای بدن او به صورت ناگهانی بالا خواهد رفت.

اگر جریان نشت مایع، بیش از حد ادامه یافت، باید به صورت مداوم، حرکات کودک درون رحم خود را بررسی کنید. با این حال، هنگامی که با توجه به نکات ذکر شده در مقاله فوق، نشتی مایع آمنیوتیک و پاره شدن کیسه آب شما تایید شد، نگران نشوید. در عوض، با دکتر خود تماس گرفته و با راهنمایی او و انجام برخی از اقدامات احتیاطی اطمینان حاصل شود که تا زمان رسیدن کمک‌های پزشکی، فرزندان در امان خواهد بود.

هشدارهای و اقدامات مهم برای زنان باردار در زمان پارگی کیسه آب:

- ✚ بلافاصله بعد از مشاهده نشتی مایع کیسه آب خود به بیمارستان یا دکتر متخصص زنان و زایمان مراجعه نموده و کادر بیمارستان را از وضعیت خود مطلع کنید.

توصیه های خود مراقبتی برای مادران با پارگی کیسه آب و آبریزش

تهیه و تنظیم:

معصومه صمدی شمس- سوپروایزر آموزشی

لیسانس پرستاری- دکترای تخصصی زبان انگلیسی

تهیه و تنظیم: بهمن ۱۳۹۸

تاریخ بازنگری: بهمن ۱۴۰۰

مرکز آموزشی درمانی الزهراء(س)

یادتان باشد که پاره شدن کیسه آب، شانس مبتلا شدن جنین به انواع عفونت‌ها را افزایش خواهد داد. در این موارد، پزشک به شما توصیه می‌کند تا 12 ساعت صبر کرده و در این مدت، کارهای خاصی را انجام دهید تا خود و جنین را در برابر ابتلا به عفونت محافظت نمائید. برای این کار، لازم است ناحیه واژن را تمیز نگه داشته و اقدامات دیگری را طبق دستور پزشک، انجام دهید.

در هنگام مراجعه به بیمارستان، از یک پوشش پلاستیکی روی صندلی ماشین استفاده کنید تا مانع نفوذ آب نشستی شود. در صورتی که جریان نشت مایع آهسته باشد، می‌توانید از یک حوله تمیز برای این کار استفاده کنید. با جمع آوری نمونه مایع نشستی خود، آن را به دکتر متخصص زنان و زایمان نشان دهید.

اگر مایع تخلیه شده از رحم شما به رنگ قهوه‌ای یا سبز بود، این حالت ممکن است نشان‌دهنده این موضوع باشد که نوزاد اولین حرکت روده خود را (مکونیم) در داخل رحم انجام داده است، که ممکن است به ریه‌های او آسیب برساند. به همین دلیل، بلافاصله بعد از مراجعه به بیمارستان برای بررسی کامل، پد استفاده شده خود جهت جذب مایع آمنیوتیک را به پزشک نشان دهید.

علاوه بر این موارد، گاهی اوقات هم **بند ناف نوزاد در دوران بارداری جابجا شده** و به داخل دهانه رحم و یا حتی خود واژن (پرولاپس بند ناف) نیز انتقال یابد که این حالت هم با نشت مایع آمنیوتیک ظاهر می‌شود. البته، این حادثه زمانی اتفاق می‌افتد که غشاء کیسه آب پاره شده و کودک هنوز به لگن مادر نرسیده باشد. بنابراین، اگر به عنوان یک مادر حامله متوجه وجود حلقه طنابی باز در واژن یا دهانه رحم خود شدید، فوراً به پزشک متخصص زنان و زایمان مراجعه کنید. البته زیاد نگران نشوید! زیرا مورد پرولاپس فقط در ۱ بارداری از ۳۰۰ حاملگی رخ می‌دهد.

معمولاً استراحت کردن مادر در هنگام مواجه شدن با نشت مایع کیسه آب یک روش طبیعی است که بالاخره منجر به انجام عمل زایمان در زمان مشخص می‌شود، اما اگر همچنان با نشستی شدید مایع آمنیوتیک روبرو شدید، بلافاصله از کسانی که همراه شما هستند، خواهی که بلافاصله شما را به بیمارستان برسانند. مهم‌ترین نکته در چنین شرایطی این است که مادر به هیچ وجه، نگران نشود! زیرا استرس و ناراحتی او کودک درون رحم را ناراحت کرده و مسائل را پیچیده‌تر خواهد نمود.